

NAARROOF

zin in de stad terug

achtergrond werd de Japanner gerold. 'Opvallend, rechts hangt nota bene een uithangbord van de politie.'

die in 1994 een voorbeeld nam aan Atas – is Amsterdam de enige stad ter wereld die gedupeerde buitenlandse toeristen op deze manier opvangt.

Waarom het geen navolging krijgt in de rest van de wereld? Smeets: "Je ziet dat de meeste ste-

den dit soort zaken proberen te verbergen voor de buitenwereld. Maar door het te negeren los je het probleem niet op natuurlijk."

Kozo ziet het ook nog niet gebeuren, een Atas in Tokio of Osaka: "Daar is een *open mind* voor nodig en daar ontbreekt het in Japan nog

wel eens aan." Hijzelf blijkt echter een uitzondering te zijn: morgen vertrekt Kozo naar Spanje om over een paar dagen aan zijn geplande pelgrimstocht naar de stad Santiago de Compostela te kunnen beginnen.

Kozo: "Atas is een mooie start."

Stichting maakt geen reclame

ATAS (Amsterdam Tourist Assistance Service) is een stichting die emotionele en praktische hulp biedt aan buitenlandse toeristen die in Amsterdam het slachtoffer zijn geworden van een misdrijf of ongeval.

In 1991 werd Atas door de Amsterdamse politie, Bureau Slachtofferhulp, de gemeente Amsterdam, het ministerie van Justitie, en de VVV in het leven geroepen.

Hoewel gevestigd in het politiebureau op de Nieuwezijds Voorburgwal, is Atas een stichting die

ZELFREDZAAMHEID VAN TOERISTEN STERK TOEGENOMEN

zelfstandig van de politie opereert. Atas maakt geen reclame: alleen buitenlandse toeristen die bij de Amsterdamse politie aangifte doen van een misdrijf kunnen worden doorverwezen.

Toeristen die zijn gerold of – op soms gewelddadige wijze – zijn beroofd, kunnen bij Atas zeven dagen in de week van tien tot tien terecht voor het gebruik van telefoon, fax en e-mail, vervangende identiteitspapieren en reisdocumenten en – als dat nodig is – tijdelijk onderdak, een maaltijd en vervangend vervoer. Er wordt geen geld gegeven, alleen informatie.

In uitzonderlijke gevallen – zo-

als in het geval van de Japanse Kozo – wordt een krediet afgegeven, waarbij een schuldbekentenis (het zogenaamde IOU-principe: I owe you) moet worden afgelegd waarin de toerist belooft het verschuldigde bedrag, eenmaal terug in eigen land, terug te betalen.

Naast subsidies van de Nederlandse overheid is het Amsterdamse toeristische bedrijfsleven een belangrijke sponsor van de organisatie. Voor de echte schrijnende gevallen willen de vrijwilligers bij Atas nog wel eens een bus- of treinticket weggeven.

Het verlies van het paspoort is voor de meeste toeristen het hoofdprobleem, gevolgd door het verlies van contant geld, tickets, creditcards en bankpassen. Vorig jaar behandelde Atas 461 zaken waarbij de organisatie ruim zeshonderd toeristen weer op weg hielp.

Dat zijn er dit jaar al vierhonderd in het eerste half jaar. In totaal hielp de vrijwilligersorganisatie de laatste zestien jaar al meer dan vijftienduizend toeristen.

Door het gebruik van de mobiele telefoon en het internet is de zelfredzaamheid van toeristen de laatste jaren sterk toegenomen. Coördinator Smeets: "Door al die nieuwe technologieën kloppen er aanzienlijk minder buitenlandse toeristen bij Atas aan dan in de jaren negentig. Ook merken we dat het toegenomen aantal camera's op straat belagers afschrikt."

toen ik nog een arm om ze heensloeg'

hoor. Zeker in het begin, toen ik nog een arm om ze heen sloeg, dan begonnen ze nog harder te huilen. Dan droomde ik ook over ze. Zo aangrijpend allemaal. Ik kwam erachter dat een glaasje water vaak beter werkte."

OCAMPO KWAM drieënehalf jaar geleden als toerismestudent binnen en is inmiddels afgestudeerd en werkzaam in de telecomsector. Ze is ooit begonnen als stagiaire, maar doet het nu meer voor de gezelligheid. En voor de toeristen: "Het geeft echt een kick om die mensen te helpen. Zeker als je later nog een keer een kaartje van ze krijgt. Dat geeft je zo veel energie."

Samen met haar witte hondje Bennett, door Atassers liefkozend

Lyn Jamilon Ocampo

'de waakhond' genoemd, loopt ze gemiddeld twee diensten per

maand. Houtkooper loopt er in drukke periodes soms wel vijf per week. Ocampo: "Het is maar net hoeveel tijd je hebt. Sommige vrijwilligers zijn gepensioneerd, anderen hebben een fulltime baan en doen dit ernaast, zoals ik."

Houtkooper en Ocampo worden na hun vier uur durende dienst afgelost door Maarten Weide (45) en Teky Deurvorst (69). Weide heeft nadat hij een tijd in Zuid-Afrika, Spanje, Eindhoven en Tilburg had gewoond, nu zijn plek gevonden in Amsterdam. Hij is werkzaam in de IT.

Weide vindt het werk bij Atas vooral zo bijzonder omdat hij op een andere manier tegen 'zijn' stad heeft leren aankijken: "Je hebt door het contact met al die gedupeerde toeristen een andere verbondenheid met de stad. Het blijft

Corrie Houtkooper

niet oppervlakkig, maar je ziet ook de andere kant, de slechte dingen

van zo'n stad." En het geeft een goed gevoel toeristen de goede kant daarvan ook weer te laten zien, vindt Weide: "Op deze manier vegeteer je niet alleen op de stad, maar doe je er ook echt iets voor."

Deurvorst blijkt ook overal ter wereld te hebben gezeten. Als danseres en pianiste trok zij jaren volle zalen in Spanje, en daarna werkte zij in landen als Cuba, de VS en Japan op consulaten en ambassades. Ze vertelt zelf verschillende malen – soms op gewelddadige wijze – overvallen te zijn en ze is blij dat ze nu wat voor een ander kan doen.

Ze ziet de laatste jaren steeds meer Oost-Europeaanen 'het proberen' bij Atas. Deurvorst: "Dat zie je eigenlijk altijd direct. Dan willen ze alleen maar geld loskrijgen en verder hoeven ze niks."